

DRUŠTVENE VIJESTI I OBAVIJESTI

IZ RADA DRUŠTAVA

KOPRIVNICA

Na skupštini Društva poljoprivrednih inženjera i tehničara Koprivnice, održanoj 27. travnja ove godine analizirani su rezultati unapređenja poljoprivredne proizvodnje na području općine Koprivnica za period od 1972. do 1976. godine.

Zahvaljujući izgrađenim kapacitetima prehrambene industrije i drugih pratećih objekata bilo je moguće postići određene rezultate na društvenom sektoru poljoprivrede kao i kooperaciji.

U tom periodu izvršene su i određene reorganizacije u »Podravci«. Izgrađeni su novi kapaciteti, silira se pšenica i kukuruz, izgrađena je linija za doradu sjemena, uređene su nove povrtno-kulturne (postrnjak), izgrađeni staklenici-plastenici, adaptirani stajski kapaciteti, uređene površine i dr.

Nastavljena je suradnja s nizom znanstvenih institucija u zemlji i inozemstvu. Uspješno se nastavlja izlaženje lista »Zelena Podravka« i dr.

Unutar radne organizacije poljoprivrede djeluju dvije osnovne organizacije udruženog rada od kojih jedna za kooperaciju s individualnim poljoprivrednicima. Ova organizacija zajedno sa P Z Gola najneposrednije, putem radnih jedinica u selima i putem dugoročnih ugovora ima ugovorenu organiziranu proizvodnju s poljoprivrednicima za potrebe P I »Podravke«.

U narednom razdoblju naročitu pažnju obratit će se usavršavanju organiziranja ovih organizacija zajedno s poljoprivrednicima na osnovu Zakona o udruženom radu, kao i rješavanje problema usitnjenosti posjeda koji predstavlja kočnicu pravilne i racionalne primjene mehanizacije.

Naročiti rezultati postignuti su na unapređenju stočarske proizvodnje. Porastao je broj proizvođača s 5 i više krava, s isporučenih preko 10.000 l mlijeka. Adaptiran je veći broj stajskih kapaciteta, izgrađeno više punktova — laktofriža za otkup mlijeka, porastao je ukupan broj krava, kao i krava pod selekcijom a porasla je i ukupna proizvodnja i isporuka mlijeka.

Ovakvi rezultati postignuti su zahvaljujući primjeni kreditne politike, politike putem banaka, Samoupravnog fonda za unapređenje stočarstva i vlastitim ulaganjem poljoprivrednika.

U toku je izrada dokumentacije za korištenje sredstava Međunarodne banke za obnovu i razvoj za kreditiranje robne proizvodnje mlijeka.

Izabrana je i Komisija za izradu zaključaka što proizlazi iz referata i vođenja rasprave. Zaključke će usvojiti i uputiti svim članovima novog Upravnog odbora.

Sve osnovne organizacije udruženog rada i članovi pojedinačno preplatit će se na Agronomski glasnik.

Skupština je prihvatila i novi Statut društva i izabrala Upravni i Nadzorni odbor u koji su izabrani:

1. Fadil Hadžiselimović za predsjednika
2. Marija Salajac — član
3. Vinko Todorčić — član
4. Boro Šajatović — član
5. Nada Vranić — član
6. Marijan Medvedec — član
7. Ignac Vrban — član
8. Julijan Mijočević — član
9. Zdravko Gabaj — član
10. Juraj Vučetić — član
11. Krešo Radić — član

Nadzorni odbor

1. Željko Lavošević
2. Irma Restek
3. Branko Zadro

VARAŽDIN

U Varaždinu je 9. travnja 1977. održana skupština Društva poljoprivrednih inženjera i tehničara. Društvo djeluje na području općine Ivanec, Ludbreg, Novi Marof i Varaždin.

Na području djelovanja postoji 67 inženjera i tehničara. Skupštini su pored članova prisustvovali: inž. Rade Pavlović, Republički sekretar za poljoprivredu, preh. industriju i šumarstvo, inž. Pero Radmanović, predsjednik SPITH-e, inž. Mirko Čuruvija, potpredsjednik Zadružnog saveza SRH, dr Ivan Novak, urednik Agronomskog glasnika i inž. Nena Klunić, Zadruga štampa.

Izvještaj o radu podnio je Ratimir Metz, dipl. inž. O zadacima Društva poljoprivrednih inženjera i tehničara govorio je inž. Mirko Čuruvija. On je istakao naročitu važnost rada i djelovanja Društva na primjeni Zakona o udruženom radu. U raspravi je sudjelovao i republički sekretar inž. Rade Pavlović.

Program rada izradit će novoizabrani Upravni odbor. Za predsjednika je izabran Drago Adamić, dipl. inž., za potpredsjednika Vinko Međimurec, dipl. inž., tajnika Marija Lalić, dipl. inž. i blagajnika Đurđica Kranje dipl. inž. i još 5 članova U. O., kao i Nadzorni odbor od 5 članova.

BJELOVAR

I u Bjelovaru je održana skupština Društva poljoprivrednih inženjera i tehničara.

Na skupštini je podniet referat o narednim zadacima društva agromoma područja općine Bjelovar, prihvaćen je statut Društva i program rada. — Formirane su stručne komisije:

- za stočarstvo
- za biljnu proizvodnju i zaštitu bilja
- za voćarstvo i vinogradarstvo
- za ekonomske odnose u poljoprivredi.

Svi agronomi opredijelit će se za rad u sekciji za koju imaju najviše sklonosti.

Izabran je novi Upravni odbor od 7 članova.

Za predsjednika je izabran Mirko Gregurin dipl. inž., a za tajnika Đurica Radošević dipl. inž.

U radu skupštine učestvovao je Stevo Stanivuković član Republičke konferencije SSRNH i Gojko Cvjetičanin predsjednik OK SSRN.

III REGIONALNA IZLOZBA STOKE »VRGINMOST 77«

Ovih dana održana je prva sjednica odbora za organizaciju III regionalne izložbe stoke koja će se održati u Vrginmostu 18. rujna ove godine.

Na izložbi će se izlagati

- rasplodna goveda
- rasplodne svinje
- rasplodne ovce
- rasplodni konji
- tovna stoka
- perad, kunići i dr.

Za najbolja grla bit će dodijeljene novčane i naturalne nagrade, diplome i plakete, te organiziranje stručnih putovanja u zemlju i inozemstvo, pretplata na stručnu štampu i dr.

Za učesnike izložbe i druge uzvanike organizirat će se stručno savjetovanje na teme:

- stanje u stočarskoj proizvodnji regije,
- mogućnosti izgradnje kapaciteta stoke,
- tehnološke mjere u unapređenju stočarstva.

Ovo će biti treća po redu regionalna izložba stoke, koja bi trebala prikazati znatan napredak stočarske proizvodnje u kvantitativnom i kvalitativnom pogledu.

Naziv (kategorija)	1972. god.	ϕ 1976. god.	indeks
Ukupno krava i junica	40.876	43.864	107,3
Krave i podml. pod selekcijom	505	2.423	479,8
Adaptirane i izgrađene staje	22	93	422,7
Broj muznih aparata	12	56	466,6
Broj izgrađenih laktofriza	151	313	207,3
Broj proizv. s 5 i više krava	26	195	750,0
Broj proizv. s isporučenih 10.000 litara i više mlijeka	28	75	267,8

Porasla je prosječna i ukupna proizvodnja mlijeka, a zahvaljujući suradnji Karlovačke mljekare, udruženih organizacija, stručne službe i proizvođača, sve te količine mogu se preraditi u toj mljekari.

DESETO JUBILARNO ZBOROVANJE ROBNIH PROIZVOĐAČA MLIJEKA MLJEKARSKE INDUSTRIJE »ZDENKA«, VELIKI ZDENCI

Ovih dana okupilo se u Grubišnom Polju preko 130 robnih proizvođača mlijeka s područja 7 općina bjelovarske regije i Podravske Slatine.

Inž. Nikola Capan iznio je razvojni put robne proizvodnje mlijeka u proteklih nekoliko godina, a Boro Preradović, direktor Mljekare iznio je stanje i financijske efekte, kao i daljnji razvoj industrije i organiziranost proizvođača i mljekare na osnovama Zakona o udruženom radu.

Kretanje otkupa mlijeka u zadnjih nekoliko godina iznosio je:

		Indeks
1970. god.	17 miliona	100
1971. god.	19 miliona	111,7
1972. god.	20 miliona	117,6
1973. god.	24 miliona	141,7
1974. god.	26 miliona	153,0
1975. god.	29 miliona	170,6
1976. god.	35 miliona	205,5

U zadnje dvije godine otkup mlijeka po općinama:

Općina	1975.	%	1976.	%
1. Grubišno Polje	7,900.000	26,7	8,600.000	24,2
2. Garešnica	5,800.000	19,7	7,000.000	19,9
3. Daruvar	4,800.000	16,2	6,200.000	17,4
4. Virovitica	4,400.000	14,8	4,700.000	13,5
5. Pakrac	2,800.000	9,6	3,700.000	10,9
6. Podravska Slatina	2,400.000	8,3	3,300.000	9,9
7. Bjelovar (Pisanica)	1,300.000	4,6	1,400.000	4,2

139 proizvođača postiglo je proizvodnju i isporučilo je MI »Zdenka« više od 10.000 litara mlijeka. Svi su oni dobili posebnu tvorničku premiju.

Rekorder u predaji mlijeka 1976. godine bio je Josip Kolar iz Velikih Zdenaca.

Rang lista petnaest proizvođača izgleda ovako:

Red. broj	Prezime i ime	Mjesto	Isporučeno litara
1.	Kolar Josip	V. Zdenci	42.142
2.	Halauš Drago	V. Grđevac	29.879
3.	Banić Stjepan	Virovitica	26.697
4.	Seliž Josip	Hercegovac	24.133
5.	Dabrijević Čedo	V. Zdenci	22.753
6.	Škrinjarić Josip	N. Plošćica	21.954
7.	Jurković Antun	V. Pašijan	21.784
8.	Mađavuh Mato	M. Zdenci	21.699
9.	Mađavuh Janko	M. Zdenci	21.357
10.	Rajlić Vaso	Gor. Vrijeske	20.224
11.	Bajer Rikard	Lukač	19.547
12.	Pušić Josip	D. Kovačica	19.166
13.	Metković Mato	V. Grđevac	18.842
14.	Henzl Alojz	Ljudevit Selo	18.815
15.	Lovrić Ivan	Rezovac	18.539

Sredstvima i radom poljoprivrednih proizvođača »Zdenke«, banaka, Sa moupavnog fonda za unapređivanje i razvoj stočarstva SRH i Međunarodne banke za obnovu i razvoj, izgrađen je ili adaptiran i opremljen veći broj staja, te nabavljen i uzgojen veći broj rasplodnih junica.

Na području bjelovarske regije rade i djeluju dvije mljekarske industrije »Sirela« u Bjelovaru i »Zdenka« Veliki Zdenci. Ove dvije organizacije načinile su značajan utjecaj na unapređivanje govedarske proizvodnje toga područja, za proteklih pet godina.

Naziv kategorije	1972.	1976.	indeks
Ukupan br. krava i rasplod. junica	114.291	119.404	104,5
Broj krava i ženskog podmlatka pod selekcijom	7.889	15.008	190,2
Adaptirane i izgrađene staje	27	207	766,7
Broj muznih aparata	25	298	1.192,0
Broj izgrađenih laktofriza	115	455	395,7
Broj proizvođača s 5 i više krava	111	918	827,0
Broj proizvođača s isporučenih 10.000 litara i više mlijeka	101	385	381,2

Udruženim sredstvima banaka, fondova i proizvođača, nastavlja se udruženim radom osuvremenjivanje stočarske i ratarske proizvodnje.

Stjepan Brlek

Pavičević Ljubo: Diploidne i tetraploidne pšenice u Crnoj Gori i susjednim oblastima. — Acta biologica — Prirodoslovna istraživanja IV, 217—307, Zagreb, 1975.

Crna Gora i susjedne oblasti Hercegovine i Srbije su floristički bogate taksonomskim oblicima diploidnih i tetraploidnih pšenica. Autor je naš poznati tritikolog koji istražuje navedene pšenice s povijesno-genetskog gledišta. Autor je u navedenom pogledu istraživao slijedeće pšenice: 1. **Triticum monococcum** L. (pir jednozrnac), 2. **Triticum dicoccum Schübl.** (pir dvozrnac), 3. **Triticum durum Derf.** (tvrda pšenica) i 4. **Triticum turgidum** L. (meka pšenica).

O navedenim vrstama izveo je brojna ispitivanja koja su objavljena u nas i u inozemstvu.

Općeniti je zaključak u ovom znanstvenom radu a i u ostalim slijedeći:

Diploidne i tetraploidne naše pšenice iz područja Crne Gore i susjednih oblasti su dragocjeni naš floristički fond kulturnog bilja, koji je stvoren u ekoagrosistemu ilirskih škrtih i surovih dinarskih prilika. Predstavlja veliko bogatstvo genotipova. To je dragocjena baština koju trebamo sačuvati u botaničkim vrtovima i specijaliziranim kolekcijama radi racionalnog korištenja u cilju stvaranja boljih i novih kulturnih oblika pšenice.

Nesmiljena antropogenizacija ekoagrosistema pred našim očima i u naše vrijeme sve više potiskuje kulturu diploidnih i tetraploidnih pšenica. Istini za volju one se napuštaju. Siju se rodnije i bolje sorte. No one se radi znanosti moraju sačuvati. Naši agrobotaničari ili bolje govoreći tritikolozi su pred zadatkom da pristupe ispunjavanju parole dr Lj. Pavičevića, da koriste gene diploidnih i tetraploidnih pšenica i da ih sačuvaju za budućnost.

Prof. dr J. Kovačević, Poljoprivredni fakultet, Zagreb